

Nr 609.

Av herr **Andersson** i Södergård m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 227, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

I proposition nr 227 angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område anför departementschefen bland annat:

»För ernående av den inre jämnvikt inom animalieproduktionen, som utgör en förutsättning för att den skall kunna anpassas efter förhandenvarande avsättningsmöjligheter, är en reglering av tillförseln av importerade eller av importerade varor tillverkade fodermedel nödvändig. Till förhindrande av en utvidgad användning av dylikt foder måste priset därå hållas uppe å en nivå svarande mot prisläget för animalieprodukterna. Om man går därutöver och ytterligare begränsar tillförseln av utländska eller därmed jämställda fodermedel, åstadkommes ett direkt skydd för odlarna av fodersäd för avsalu till nackdel för, bland andra, dem som i sin animalieproduktion använda köpt foder. Vissa skäl kunna visserligen tala för åtgärder i dylikt syfte, men av orsaker, som jag tidigare anfört, anser jag, att man härvid bör framgå med stor varsamhet.

Tillförseln av oljekakor har emellertid under senaste åren avsevärt utvidgats. Trots att priset därå för närvarande är omkring 2 öre högre för kilogram än vid motsvarande tid föregående år, synes införseln hålla sig vid i stort sett oförändrad omfattning. Under beaktande härav har ock Kungl. Maj:t förut denna dag i anledning av framställning av statens spannmålsnämnd beslutat, att skatten å oljekakor samt vissa slag av fodermjöl — med undantag likväl av linfrökakor och linfrömjöl — skall höjas till 5 öre för kilogram. Någon höjning av importavgifterna å övriga fodermedel synes däremot för närvarande knappast erforderlig. Jag erinrar, att beträffande det viktigaste av dessa, nämligen majs, gäller såsom villkor för import skyldighet för importören att inköpa viss mängd eosinerad brödsäd.»

Även om majsimporten är relativt obetydlig och förbunden med skyldighet för importören att inköpa eosinerad brödsäd anse vi det vara rätt att skatten å importerad majs är likställd med skatten på oljekakor. Att denna fördyring av importerade fodermedel är en nödvändig åtgärd för produktionsminskning och stabilisering av prisläget på animalieprodukter är uppenbart.

Det finnes emellertid en stor grupp jordbrukare, som befinna sig i en mer utsatt ställning i detta fall, nämligen de mindre jordbrukare, vars produktion ej ger full sysselsättning åt familjemedlemmarna. Den för näringen i dess helhet nödvändiga prisstegringen på fodermedel för framtvingande av produktionsminskning med åtföljande prisstegring på den färdiga produkten är för de mindre jordbrukarna mest kännbar om dessa

utan att hava lagt an på större produktion nödgas jämte andra vidtaga väsentlig minskning.

Då det gäller de mindre jordbrukarnas möjligheter att ekonomiskt klara sig får man ej bortse från det förhållandet, att under mera normala tider ha för dem funnits helt andra möjligheter att genom arbete utom det egna lilla jordbruket erhålla ett icke obetydligt tillskott till sin kontanta inkomst. Under denna krisperiod ha dessa inkomstmöjligheter avsevärt minskat eller oftast helt försvunnit. Därigenom har ett visst arbetslöshetsproblem för dem uppstått. För att ej behöva gå sysslolösa ha de sökt utöka arbetstillfällena på det egna jordbruket.

En utökning under nuvarande exportsvårigheter av den animalieproduktion, som är baserad på importerade fodermedel, måste för jordbruket i dess helhet betraktas som förkastlig. För att i någon mån bereda dessa mindre jordbrukare en hjälp måste priserna på animalieprodukter lyftas till en nivå, som innebär en förbättring av prisläget för den spannmål de själva odlat och använt till sin animaliska produktion.

En anordning, varigenom småbrukarna, innan fläskpriset nått önskvärd höjd, erhöle viss kvantitet eosinerad brödsäd förslagsvis 200 kilogram per hektar upp till en areal av 5 hektar åker för ett pris av förslagsvis 10 öre per kilogram till sin animalieproduktion, skulle obetingat vara ett verksamt stöd. Kontrollen över arealuppgiften kan lätt ordnas genom att fordra intyg av kommunalnämndsordförande eller annan kommunens förtroendeman att bifogas rekvisitionen. Inköpen skola ske så tidigt, att varan kan levereras före den nya skördens marknadsförande, exempelvis före den 15 augusti, och göras på en gång för hela året. Från det allmännas synpunkt bör det vara angeläget att fortast möjligt ur spannmålslagren avföra den spannmål, som är avsedd för foderändamål. Genom denna anordning skulle statens lagringskostnader minskas och bättre utrymme beredas i lagerhusen. Den inköpsberättigade skulle förbinda sig vid laga ansvar att ej överlåta sålunda inköpt vara. Inköpen torde kunna ordnas genom jordbrukarnas inköpsföreningar.

Att denna anordning skulle medföra en uppostring från det allmännas sida är ofrånkomligt, men denna uppostring torde vara fullt försvarbar.

På grund av det anförda anhålles,

att skatten på importerad majs fastställes till samma belopp som på oljekakor; samt

att mindre jordbrukare beredas tillfälle att inköpa eosinerad brödsäd till billigare pris efter i huvudsak här angivna grunder.

Stockholm den 27 april 1935.

Gust. E. Andersson.

Wilhelm Beck.

Hjalmar Svensson,

Ivar Pettersson,

Arvid De Geer.

Nestor Hammarlund.

Rosta.

Otto Niklasson.

Osc. Werner.